

EPÉÉTSIO Éépetsóri íjcyáme éllevu Páávoru cáátúnuháám:

Duurúvaju

¹ Oo íñe Páávoru íhyaami ó caatúnú elle ámuha Éépetsóri meíjcyame Jetsocríjtoke meúraávyéme éllevu Píívyééberée dííbyedítýú íjcyáné uwááboju o úwáábóíñévú oke pícyoóbe. ² Áámeke óvíi ámúhakyé píáábohíjcyamútsí íbúwajíí ámuha meíjcyaki.

Críjtoke mecáhcújtsóne áhdo

³ Ahdícýane ihdyu óvíi Máavyéjuube Jetsocríjtój Caani Píívyéébeke méduurúváhi. Muurá ímí Máavyéjuube Jetsocríjtoma meíjcyámeke tsaímíyé níjkyéjitu panévatúré píáábohíjcyaaábe. ⁴ Tsúúcajátújucóhjáa ííñujíí ípívyéjt-sótúné íhdéjuco díbye wábyujtsóné Jetsocríjtoj tééveri meke iújcúmeke ímíbájchoíñé méimítýú máhallúrí íjcyájúcóótu dííbyeéjté meíjcyame íínetú menéétsámeí-tyuki. ⁵ Mítýanéhjáa meke íwájýúnéllii íjtsámeíbyé dííbyej tééveri meke ipájtyetétsómeke íítsíímedíyéjuco idíllóíñe. Ahdújucóo díbye meke tsíímvámé dííbyeéjté meíjcyane díbyéhjáa méhdityu íjtsámeídyújuco. ⁶ Áánéllii pajyuvaré dííbyeke méduurúvahíjcyá ávyetáa méhdi ídáátsóvéne díbye meke píáábónéllííhye. Mekée muurá píááboobe íllíkye mítýane díbye wájýúúbeéjté meíjcyaki. ⁷ Muuráhjáa ávyetá íhnáhó meke iwájýúnéllii díbye dsíjívénej tééveri méimítýuháñé mééma ímíbájchoobe mepájtyeteki. ⁸ Ááneríi meke úújétsoobe mítýane

meke iwájyune. Áánemáa meke ájcuube panévare mewáájácúíñe tujkévejúvu. ⁹ Téhdurée meke waa-jácútsoobe tsúúcajátújucóo muhdú meke ipájtyetétsoíñe ítsámeíhijcyáne tsúúca mééma ipánéévétsonévu. ¹⁰ Aane ehdu ípityájcó páneere pájtyéné boone Críjtoke pícyóói-ibye pámeere níjkyéjima ííñújiri íjcyámé avyéjuube dibye íjcyaki.

¹¹ Dílbyej tééveríhjáa muurá tsúúcajátújuco dibye meke újcune íavyéjuejte meíjcyaki. ¹² Ehdúhjáa méenuube muhdú íjtsúcunúdu íñee tujkénú muha Críjtoke mecáhcújtsómema ámuha bóónétu mecáhcujtsómé pámeere dílbyeke maavyéjútso dúúrúvamére. ¹³ Muurá Críjtodítýú pajtyéteju íjcyane ámuha mecáhcújtsómé pañe tsúúca Píívyéébé Apííchó íjcyame ímiááné ámuha méijcyá dílbyeéjté dibyee néhdújuco. ¹⁴ Aane muurá dílbyé Apííchó tsúúca mépañe íjcyánetu méwaajácú ímiááné meke dibye múijyú íñéijyu pícyooíñe íavyéjuvu tsaímiyéjuco dílbyema meíjcyaki. Ahdícýane metsu dílbyeke medúúrúvahíjcyavaavyéjútsoomé.

Cahcújtso múnáa hallúvú Páávoró Píívyéébeke tújkéveeju táúmeíñe

¹⁵ Muurá ó waajácú tehdújuco ámuha Máavyéjuube Jetsóoke mecáhcujtsómé ímí pamévamáyé cahcújtso múnáama mewáájycatsíhijcyáne. ¹⁶ Áánéllii paíjyuvaré ámúhá hallúvú Píívyéébeke ó téhdútsohíjcyáhi. ¹⁷ Téhdure ó táúmeíhijcyá dílbyeke Máavyéjuube Jetsocríjtó j Caani íjcyáábeke dibye ámúhakye íajcu ítyujkévé íjtsaméityu dibyee Jetsóoj tééveri méhdivu úújétsámeíñe ímíñeúvú ámuha mewáájácuki. ¹⁸ Aane óvíi ámúhakye tújkévejúvú ájcuube dílbyé avyéjuejtée

ámuha meíjcyáímyeke dibye újcúmé úmíwa ííné imíjyaú nééne ámuha ímííneúvú mewáájácuki. ¹⁹ Áhdure idyé óvíí ámúhake waajácútsoobe muhdíívané ííhtsútú íjcyáne tájpi íñe dífbyeke mecáhcujsómé meícyahíjcyanévu. ²⁰ Áánevuú muurá meke úújétsoobe Críjto dsíjívéeébeke tsiíñe íbóhíítsóne íúniúvú níjkyejívú itsájtyéébeke íávyéjújtsóneri. ²¹ Áábekée pícyoobe íñe múhdumé ávyéjajte níjkyéjirii, ííñújirii, íjcyámé avyéjuube páñétúejpi dibye íjcyaki. Áábedívú muurá tsá múha úújetétú íñe ícyooca íjcyáne avyéjuxtédítu. Áhdure bóóne íjcyárómedítu tsá múha úújetéitú dífbyedívu. ²² Áánéllíihyé muurá dífbyé hójtsí pañévú pícyoobe páneere íñe múhdúné tsíeméné íjcyane. Áhdurée dífbyeke pícyoobe múhdumé dífbyé cahcújtso múnaa íjcyámé túkevétsoobe dibye íjcyaki. ²³ Muurá dífbyé cahcújtso múnaa méíjcyá tsané múnaa dífbyema. Aabe páneere ejécunú íñe múhdúné tsíeméné íjcyane.

2

Píívyéébe meke pájtyetétsóne

¹ Muuráhjáa dífbyere Píívyéébe ámúhake pájtyetétsó Críjtoj tééveri ámúhá imítuyháñé déjúcotu ámuha mewágóóóvéíyómeke. ² Muuráhjáa íhde ámuha ímityúné méícyahíjcyá íñe íjji éhné Naavéné túkevétsoju Píívyéébedítu míamúnáake múhdurá ítsámeíchohíjcyánéréi ámuha meúraávyénéllíihye. ³ Ehdúu ímíááné méícyahíjcyá ímityúmé eene ícyooca tsaate íjcyadu. Mepée meímíllejítóré meúraávyehíjcyá méhdityuré íjchívyéné allíujúúne. Áané déjúcotúu muurá máhallurí íjcyájúcooróné Píívyéébe méhdi

ícúbáhráiyóné eene icyooca tsíjtyé hallurí tene íjcyadu. ⁴ Áronáacáa ihdyu mítyane meke iwáýyúnéllii méhdi ídáátsóvéne meke pájtyetétsoobe Críjtoj téeveri mewágóóóvétu dífbyedúrjúco meíjcyaki. ⁵ Ehdúu Píívyéébe méhdi ídáátsóvéne meke píaabó mepájtyetéki. ⁶ Muuráhjáa Críjtoke ibóhíítsóneri meke ávyejútsoobe dífbyema meíjcyá níjkyéjiri íavyéjuri. ⁷ Ehdúu mééma méenuube Críjtoj téeveri bóónétu íjcyáné míamúnáake iwáájácútso ímiááné meke iwáýyune. ⁸ Aane íñe tsúuca mepájtyeténé tsá meere meíhnhátori meméénutúne. Píívyéébere ihdyu meke ídáátsóllénéllii pájtyetétsó íllíkye mecáhcújtsónej téeveri. ⁹ Tsá mepájtyetétú ínehjí meméénúnélliihye. Áanéllii tsá téeneri memítyájkímeítyuróne. ¹⁰ Muuráhjáa Píívyéébe Jetsocríjtoj téeveri méjtsaméi cápáyoacó ímiáánerjúco meméénuhíjcyaki. Ehdúhjáa tsúucájátújúco meke íímíbájchoíñé íjtsámeídyújúco díbye méénune.

Críjtoke cáhcujtsómé ímí íjcyane

¹¹ Aane cáhawáa méjtsúcunu muhdúhjáa ámuha meícyahíjcyáne. Muuráhjáa tamúnaa jodíomú íhdícyámedíyé ámúhakyé díllóhíjcyáhi. Áánemáa iiye díllómeíhíjcyámé ímiáámé Píívyéébeéjté íjcyane íjpiíye ikíhdyahírótsámeíñélliihye. ¹² Téijyúikyé muurá ímiááné tsá ámuha mewáájácútú Mepájtyetétsoobe Críjtoke. Áanélliihyé tsá ámuha Píívyéébeéjté meíjcyatúne. Ídátsóhrée ámuha waagóojte meíjcyame tsá mewáájácútú muhdúhjáa Críjtoj téeveri meke díbye ípájtyetétsoíñé pítyájcámeíñe. ¹³ Áronáa ihdyu icyooca Jetsocríjtóo mewáýjuri dsíjívéeébema ámuha meíjcyánéllii tsúuca ámuha meíjcyá Píívyéébema.

¹⁴ Áhdure muurá dífbyej téeveriyé icyooca muuha jodíómuma ámuha méijcyá tsaímíyējuco íhdée múhdurá medáríívécatsíhíjcyaróme. Aame icyooca ámuha jodíómú méijcyátúrómema méijcyá tsamééréjuco.

¹⁵ Muuráhjáa Moitséeúvuj téeveri Píívyéébe ájcúné tauhbajúúné hallútú jodíómú íjcyátúmema tamúnaa jodíómú tsáríllécatsíhíjcyanéhjí Críjto ídsíjíveneri nijkévatsóhi. Ehdúu mééma méénuube íñe pamévá míamúnaa méijcyarómé dífbyeke mecáhcújtsómé tsame dífbyeéjté méijcyame ímiáámerējuco méijcyaki.

¹⁶ Muuráhjáa múhdurá medáríívécatsíhíjcyanéhjí Críjto mééma nijkévatsó páwachékevu idsíjíveneri. Ehdúu ímíbájchoobe pamévá míamúnaa méijcyarómé tsamééréjuco méijcyame tsaímíyé Píívyéébema méijcyaki.

¹⁷ Ehdúu Críjto itsááne muuha jodíómuke waajácutsó muhdú tsaímíyé Píívyéébema muha méijcyaiñé tsúúca dífbyeke muha mewáájacújúcóórómeke. Áhdurée ámuha jodíómú méijcyatúmé awáá dífbyeke mewáájacútúmeke muurá waajácútsoobe.

¹⁸ Áánéllii dífbyej téeveri Méécááni Píívyéébema tsaméhjí menáhbévájcatsí dífbyé Apííchó mééma íjcyane meke píáábóneri.

¹⁹ Áánéllii tsáhájucó ámuha tsíjtye múnáa méijcyájúcootúne. Muurá icyooca méijcyá tsané múnáaréjuco Píívyéébé avyéjúeje tsúúca dífbyeéjté méijcyame.

²⁰ Muuráhjáa muha Jetsóó mamýmú Píívyéébé ihjyú uubálle múnáama uwáábó medéjucóónúné pañévú tsúúca ámuha méúcaavéhi. Aane muurá ímichi pañétúejpi Jetsocríjtó dífbye tájpi méijcyaaabe éhne múúne jaa ímichi ápihájúné hallurí íjcyadu néébeé. ²¹ Aame íñe icyooca éhnííñevu dífbyema méllíyaatéhijcyá ímiááméré Píívyéébema méijcyaki.

²² Aane muurá Críjtoma mejjcyame jahdu menéémé pañe Píívyéébe ijcyá Íapííchoj tééveri.

3

Jodíómú íjcyátúmé uwááboobe Páávoró

¹ Ááné hallútú íñe oo Páávoró o íjcyáábeke cuvéhoo-jánúmé ámuha jodíómú mejjcyátúmeke Críjtodítú íj-cyáné uwááboju o úwáábohíjcyáné hallútu. ² Tsúúca íhya ámuha méwaajácú Píívyéébé meke íídaatsólléne oke níwaavéné ámuha jodíómú mejjcyátúrómeke téénevu o wáájácútsoki. ³ Muuráhjáa ihdyu dííbyere óhdivu bóhówajtsó ámúhakye téhdure Críjtoj tééveri ipíááboíñé wáájácúratúné ipítýájcámeíñe. Aanée muurá tsúúca ámúhakye ó úúballé áyanéwu éhnée íhde ámuha éllevu o cáátúnúháámí pañe. ⁴ Téhaamíí ámuha meéévénetu íhya tsúúca méwaajácú ímiáánéjucóo oke dibye téénevu wáájácútsóne. ⁵ Tsáháa muurá teene éíjyu múnáaúvudívú díbye bóhówajcárotúne. Aanée íñe ícyooa tsúúca bóhówajcároobe Íapííchoj tééveri íhgyú uubálle múnáama dííbyeéjté muha mejjcyame Jetsóó mamýémú mejj-cyámedívu. ⁶ Ahdícyane ámuha jodíómú mejjcyátúrómé tsúúca méijcyá Píívyéébé avyéjúeje muha mejjcyadu Jetsocríjtodítú ímiáájú úwáábómeíñé ámuha mecáhcucjtsódú íjcyame. Aame ícyooa méijcyá tsamééréjuco Píívyéébé Críjtoj tééveri íájcuíñé néene meújcuímye.

⁷ Ehdu néene íñe úwááboobéré ó pehíjcyá o méénúítyuróné Píívyéébé téénevu oke pícyoonéjuco. Aane ihdyu ó méénuhíjcyá dííbyé píááboríye. ⁸ Aabe oo pámeere múhdumé Píívyéébeéjté mejjcyámedítú íídaátsoóbe. Áróóbekée oke ityújkevéélléne níwááveebe Críjtodí íñé imíjyaú mejjcyáné uwááboju íjcyanévu

ámuha jodíómú íjcyátúrómeke o wáájácútsoki.
⁹ Ahdújuco muurá o bóhówátsohíjcyáné pámehdívuré teene wáájácúratúnée Píívyéébe páneere ípívyéjtsoobe tsúúcajátújuco pítýájcámeíñe. ¹⁰ Aane muurá Píívyéébe meke úcu híjcyá paméváré dííbyeke mecáhcujsómé tsamééréjuco meijcya téénetu níjkyéjiri íjcyáné íhtsútujte iwáájácu muhdiívané dííbyé tujkéveju íjcyane.
¹¹ Ehdúhjáa imyéénuíñé pítýájcámeíñbyé tsúúcajajúco. Ahdújucóo muurá díbye teene méénune Máavyéjuube Jetsocríjtoj tééveri. ¹² Ahdícyane dííbyej tééveri tsúúca Píívyéébema menáhbévájcatsí íñnerí íllityétúmé ímiáánéjuco Críjtoke mecáhcujsónéllíihye. ¹³ Áánéllii ámúhakyé o néé ámuha meíhvéjtsótu íñe tééne déjúcotu ámúhállii o ícúbáhrámeíhíjcyáné uwááboju. Íllure méímijyúúvé tééneri múhdurá íjtsúcunútúme.

Críjto meke wájyune

¹⁴ Ehdú Méécááni Píívyéébé tujkéveju mééma íjcyánéllii dííbyé úmíwávú o mímóúúvéne ó ihjyúvahíjcyá dííbyema dúúrúvaabére. ¹⁵ Áábé cahcújtso múnáa meíjcyame muurá tsúúca méijcyá dííbyé dohjíba múnáa tsaate tsúúca níjkyéjiríjyucó íjcyámema íñe íñújiri meíjcyame.
¹⁶ Áánéllii ó táúmeíhíjcyá dííbyeke íapííchoj tééveri díbye ámúhá pañévú ipicyo íñnáhó ámúhakyé tene itsípájtso.
¹⁷ Áhdure ó táúmeíhíjcyá Críjto éhniíñevu ámúhakyé ípíáábo ímí dííbyeke ámuha meúraávyeki. ¹⁸ Aame óvíi ámuha tsijtye cahcújtso múnáama méwajyújcatsí ímíñeúvú ámuha mewáájácu ávyeta muhdú ímiááné Críjto meke wájyune méíjtsaméí píruúvé íjcyane. ¹⁹ Aane ámúhá hallúvú ó táúmeíhíjcyá píáábo Píívyéébe ímiáábé íjcyáábeke muhdú díbye íjcyadu ámuha meíjcyaki.

²⁰ Áánéllii ihdyu metsu dífbyeke medúúruva ávyéjút-somére. Muurá meke píááboobe dífbyeke metáúmeíñé ehnííñevu meíjtsámeityúronemájucó. Ehdu muurá meke píáábohíjcyaaabe Íapííchó mééma íjcyáne j tééveri. ²¹ Aane ihdyu óvíi dífbyeke méduurúvahíjcyá dífbyé cahcújtso múnaa meíjcyame paíjyuvaré múijyú níjkéváityúné ípyée ípítýájcámeídyújucó Jetsocríjtoj tééveri mepájtyetéíñe díbye méénúnéllíihye. Ehdu teéne.

4

Píívyéébeéjité meíjcyane íapííchoj tééveri

¹ Aane muurá Máavyéjuube Jetsocríjtodítýú íjcyané uwááboju úwááboobéré o péhíjcyané hallútú íñe cúvéhóójari oo ícyoóca. Aabe ámúhake o néé tsúuca Píívyéébe ámúhake újcume ímíñeúvú ámuha meíjcy muhdú meíjcyáiyódu. ² Áhdure idyé ámúhake o néé tsaííbuwáre idáátsóméhjíúvú ámuha meíjcyáne mewájyújcatsí pamévamáye. Aame ímityúné ámúhama íjcyaroné máaabúcu híjcyá ímí ámuha meíjcyaki. ³ Ááne métsúúraméí tsané múnaaréjucó ámuha meíjcyame dífbyé Apííchó píáábori tsaímíyé ámuha meíjcyáiyóneri. ⁴ Muurá íñe tsané múnaaréjucó meíjcyámema íjcyané tsáneere Píívyéébé Apííchó meke ityúkévéjtsoki. Áánéllii téhdure íjcyané tsáneere dífbyé avyéjú méwáábyuta. ⁵ Aabe tsáápiiye Máavyéjuube apáábyéré íjcyáábeke mecáhcu jtsóhi. Áábe mémeríyé muurá métsójtso meíhijcyáhi. ⁶ Áánéllii díbye tsáápiiye Mépii vyéébé íjcyá apáábyekéré pámeere mecáání vahíjcyaaabe. Áábé hójtsiri pámeere meíjcyá dífbye tájpiye. Aabe kiá méhdityu íjcyátúnéllii panévare mejtééveri méénuhíjcyáhi.

⁷ Áronáa ihdyu tsáápiitsa mépiivyété muhdú nénehji meméénune Píivyéébéé Críjtoj tééveri meke ájcune.

⁸ Muurá dííbyé waajácúháámitu nééneé:

Naavénekée ityáhjáne dííbyé hójtsí pañe ícyahíjcyámeke íjchívyétsóne peebe cáamevu. Aame ihñéjteréjuco íjcyame dibye nééjuríyé piivyété páhduvaré nénehji imyéénune.

⁹ ¿Aanéhaca iiná nééiyóné teene dibyée cáamevu pééneé? Téenetu muurá méwaajácú íhtsútuubée íjcyároobe ííñujívú iñíityéne ídáátsonúne. ¹⁰ Áronáacáa bóónétu tsiíñe peebe cáamevu níjkyejívú páñétúétsihvu ávyéjuube íjcyáki. ¹¹ Áábe tájpi muurá páneere íjcyaaabe meke ihñéjteke ájcúné waajácúríyé mépiivyété páhduvaré nénehji meméénune. Muurá tsaate piivyété dííbyé ihjyu úwááboméré ipyéhihicyáne. Áhdure tsijtye piivyété iwáájacúné muhdú méúmiwa íjcyane. Tsijtye piivyété tsúuca Píivyéébeke cáhcújtsómeke ímíñeúvú muhdú múúne téjjito meúraavyéné iúwaabóne.

¹²⁻¹³ Ehdu muurá Críjto meke píáábohíjcyá ihñéjté meíjcyame dííbyé wákimyéí ímí meméénu éhniíñevu dííbyé cahcújtso múnaa illíyaaté pámeere dííbyeke mecáhcujsómé mewáájacu muhdúhjáa Píivyéébé Hajchi íjcyane dibyée íjcyadu meíjcyaki. ¹⁴ Áijyu ihdyu muurá tsá múha meke mújtátsóityú íhdityuré iújcúné uwáábori muhdú tsiméké memújtátsóiyódu.

¹⁵ Aane ihdyu cáhawáá metsu ímiááméré meíjcyáne ímíñeúvú meúráávye teene ímiááju. Áijyu ímiááne Críjto métúkevjtsoobe íjcyáábeéjté meíjcyame éhniíñevu méimíbaávyeéhi. ¹⁶ Áábe tájpi pámeere dííbyeéjté meíjcyame mewájyújcatsíñe panévatúré mepíáábójcatsímyé muurá éhniíñevu mellíyaatémé

ími Píivýéébeke méúraavyéhi.

Críjtoke méúraavyéne

¹⁷ Áánéllii ámuáhake o nées Máavyéjuube Jetsocríjto mémeri Píivýéébeke wáájácutúme icyahíjcyádú ámuha meíjcyájúcoótuki. Muurá ímityúne díityé íjtsaméi íjcyánéllii ímillédú icyahíjcyáme. ¹⁸ Tsá ditye wáájácutú muhdú ími íjcyáiyóné Píivýéébe íjtsaméi díityé pañe íjcyátúnéllíihye. Aame tsá íjcyáityú dííbyema ímiánéjcu iwáájácutúiyóné ímíllétúnéllíihye. ¹⁹ Muurá éhniíñevuré ‘nucójpí’ néetune méenuhíjcyá panévaré ímityúne. ²⁰⁻²¹ Áronáacáa ihdyu tsá ámuha teene mewáájatú Críjto ímiá uwááboju ámuáhake úwáábócooca. ²² Ahdícyane ámuáhake o nées ámuha meíhvéjtso ímiájíjtóo ámuha mewáájácutúné hajchótá ímityúne íjcyaróné ímiááneúvúdú ámuha meítsúcunúhíjcyané tsáijyu múu ámuhádi íjcyáhréi nééneé. ²³⁻²⁴ Ámúhá íjtsaméi mecápáyóóvéne ímiánejcúvuréjuco mepájtyé muhdú meíjcyáiyóné Píivýéébe ímíllénejcúvú tsaímíyējuco ámuha meíjcyánetu mebóhówaúcunúki.

²⁵ Óvíjyacóóné ámuha maállícyatsíhíjcyáne. Múu ímiáánéré ihjyúvá pamévamáyé íñahbémuma. Tsamééré meíjcyame tsá metútávátsójcatsíityuróne.

²⁶ Tsá múu tsaatédívú icyáyobáávatéhajchíí páñetét-sójcatsíityúne. Ícúu múu ímíbáchójcatsíhi. Tsá múu tsiélléréjuco íjtsúcunútú teéne. ²⁷ Tsá múu Naavénédivú táhjátsámeityúne.

²⁸ Áhdure tsáijyu múúne tsaate ámuhádítyú náníhíjcyámé ílluréjuco meíhvété téénetu. Mewákímyeíñe tsijtye vííóméhjike mépiáábo.

²⁹ Áhdure tsá múu íhgyúvatú ímityúneri. Ímiááneriyé múu íhgyúvá éhniíñevu tsíjtyeke tene ipíáábo Píívyéébeke ditye úráávyénetu. ³⁰ Ahdícyane óvíjyacóóné múhdurá medáříívemeíhijcyané Píívyéébé Apííchó mépañe íjcyane mekímóvéjtsótuki. Muurá teene mépañévú dibye pícyóónej tééveri méwaajácú ímiááné díbyeéjteréjuco meíjcyámeke dibye újcúvaíñe.

³¹ Ahdícyane ílluréjuco méihvété ímityúné ámuha medáříívéjcatsíñe páhduvaré nehníwu meúhbácatsíhíjcyánetu. ³² Ááne ímiááméré meíjcyáne ténehji méímíba-chojcatsí muhdúhjáa Píívyéébe ámúhadi ídáátsóvéne Crijtoj tééveri ámúhake ímíbjachódu.

5

Píívyéébeéjité meíjcyáiyóne

¹ Muurá ámuha ímiááné tsúúca Píívyéébej tsíímé meíjcyámeke wájuúbe. Áánéllii métsúúraméí dílbyedi dibye íjcyadu ámuha meíjcyaki. ² Ááne méwájyujcatsí muhdú Crijto meke wájuudu. Muuráhjáa meke iwájyúnéllii meke ipájtyetétso íhvéjtsámeíbyeke dsíjívetsómé éhne múu obééjake dsíjívetsódu. Ááneríi Píívyéébe mítyane ímíjyuvéhi.

³ Ahdícyane tsúúca díbyeéjité ámuha meíjcyame tsáhájucó múu íjtsámeítyú íhdícyámema idyómácójcatsíyóneri. Óvíjyacóóné panévare ímityúné ámuha meméénune. ⁴ Áhdure tsá múu átéréenéhjí úbálléjcatsítyúne. Múu Píívyéébeke ityéhdújtsóneriyé íhgyúváhi. ⁵ Muurá íhdícyáméhjíma dómácócatsíhijcyámé tsá Píívyéébé avyéjúeje íjcyatúne. Áhdure tsíñéhjí ímityuháñé méénuhíjcyámema panévare ímityúneri úmúúpívyehíjcyámé tsá dílbyé avyéjúeje

íjcyatúne. Aane muurá tsúuca ámuha méwaajácúhi. Ténéhjiríyé muurá íjcyame tsá dííbyeke icyaáníváiyóne éllevu íjcyatúne. ⁶ Ahdícyane máállítsámeídí múhdurá ícyahíjcyámé átéréenéhjí úwáábohíjcyámedívu. Muurá ehdu ditye ícyahíjcyáné hallútu Píívyéébe ícúbáhraá ávyétá íhnáhó diityédí dííbyeke ditye lléébohíjcyátúné hallútu. ⁷ Áánéllii tsá múu tehdu néémema náhbévatúne.

⁸ Muuráhjáa íhde ámuha tehdu ímityúné pañe méícyahíjcyá ímiáájú ámuha mewáájácútúnéllíihye. Áronáa ícyooca tsúuca ámuha méwaajácújucoó Ávyéjuube Críjtoéjté ámuha meíjcyame. Aame ihdyu óvíi ámuha meíjcyá ímiáámeréjuco. ⁹ Muurá téjijto mewáájácúme ímiáámeréjuco meíjcyame tsíjtyeke mépiáabóhi. ¹⁰ Áánéllii ihdyu métsúúraméí Máavyéjuube Críjtoke ámuha meímíjyújtsóíyóneri. ¹¹ Aame ihdyu tsá múu náhbénutú ímiáájú wáájácútúme ímityúné méénuhíjcyáne. Íllure múu úwaabó keená ímiáájú íjcyane ditye iwáájácuki. ¹² Ehdu muurá teevétari wáájácúratúné ditye méénuhíjcyáneri meíhíjyúváiyóne nucójpítsóhi. ¹³ Aane muurá íñe Jetsocríjtó uwááboju diityédívu bóhówajtsó páneere ímityúné ditye méénuhíjcyáne. ¹⁴ Muurá Píívyéébé waajácúháámitu nééneé:

Muhdú éhne múu dsíjívémé íjcyadu wáájácúmeítyuube
 u íjcyabe cána wáájácúvéne ímíñeúvú díjtsaméí
 Críjto uke iwáájácútso ímiájíjtóvu.
 Ehdu nééne Píívyéébé waajácúháámitu.

¹⁵ Aane cána metéíbúwáávéne ímíñeúvú méíjtsaméí muhdú ámuha meícyahíjcyáneri. Tsá múu ímiánéjcu wáájácútúme ícyahíjcyádú íjcyatúne. Múu ímíñeúvú íjcyá tsúuca ímiánéjcu ámuha mewáájácúme. ¹⁶ Muurá

ihnáhóóné Píívyéébeke meúraavyéné panévaré múhdurá néénéllíihye. Ároné pañe múu tsúúrámefhijcyá ténejcúriye. ¹⁷ Tsá múu ávyeta pevé ííbuwáre íjcyatú wáájácúmeityúme. Múu tsúúráméi muhdú meíjcyáiyóné Píívyéébe ímílléneri tehdu ámuha meíjcyaki. ¹⁸ Tsá múu llíyícyávetúne. Muurá tehdu meíjcyáhajchíí íl-lurjúco metútáváaveíñe. Áánéllii ámúhá pañévú díbyé Apííchó meújcu ámúhakye tene ityúkévéjtsoki. ¹⁹ Ááne múu ámúhá íbuúúnetu íjchívyéne májtsiyi díbyeke dúúrúvaméré ihjývájcatsí ténejcúri. ²⁰ Áhdure idyé múu díbyeke paíjyuváre téhdútsohíjcyá panévá hallúvú Máavyéjuube Jetsocríjto mémeri.

Métaábama mewájujúcatsíñe

²¹ Múu Píívyéébeke ámuha maávyejúúllédú panéjcu-vávú avyéjúúlléjcatsíhi.

²² Áhdícyane óvíi ámúhá taabámú ámuha ájyúmuke avyéjuullé Máavyéjuube Jetsocríjtoke íavyejúúllédu.

²³ Muurá ájyu méwá túkevítsoobe Mepájtyetétsoobe Críjto ihñéjté meíjcyámé túkevítsoobe íjcyadu. ²⁴ Áábeke ihñéjté meíjcyame maávyéjúúlléne mecáhcujsódú óvíi walléémú téhdure ájyúmuke íavyejúúlléne cáhcujsóhi.

²⁵ Áhdure idyé wajpíímú íicyánéjcutu múu méwámyuke íavyejúúlléne wajyú Críjtóo meke ihñéjteke mítyane iwájyúnéllii wájyúmeityuubéré dsíjívédu.

²⁶ Muuráhjáa dsíjívéebe mewájujuri díbyé uwááboju mecáhcujsónej tééveri meke íímíbájchoki. ²⁷ Aame tsúúca méímíbaavyé ííne ímítyú méhdi íjcyájúcootúme ímiááméré díbyema meíjcyaki. ²⁸ Áhdícyane múu ímíñeúvú wajyú méwakye muhdú ámuha mewájujúmeídyu. Muurá ímí meíjcyane méímíleebe métaábake mewájyúhi. ²⁹⁻³⁰ Tsá muurá méjpi meere

meícúbáhráityuróne. Muurá mewájuryúmeíñllii ímí météhmemeí panévatúré muhdú Crijto ihñéjté mejcyámeke téhmehíjcyádu. ³¹ Muurá Píívyéébé waajácúháámitu nééne wajpi cáánímútsidítýú ííinéne ityáábávállema tsahéécoréjuco íjcyaiñe. ³² Ehdu ámúhakye o nééne pañe ijcyáné muhdú Crijto ihñéjtema íjcyáné uwááboju. ³³ Ahdícyane tsiíñe ámúhakye o néé ámúhá taabámuke ámuha mewájury muhdú ámuha mewájuryúmeídyu. Áhdure idyé diitye ámúhá taabámú óvíi íicyánéjcutu ámúhakye íavyejúúlléne wajyúhi.

6

¹ Áhdure tsiime múu lleebó cáánímuke. Ehdu Píívyéébeéjté mejcyane ímílleébe. ²⁻³ Muurá dííbyé tauúhbaju néehíi: “Ámúháj caánímuke mewájuryúne máavyéjuulle cáámene ííñújí hallúrí ámuha mejcyaki.” Ehdu muurá ítyaúhbaju néhdu íjcyámeke píááboóbe.

⁴ Áánéllii cáánimu tsá múu uhbádúré úwáábotú ítsíimeke. Muurá tehdu nééne uwáábó diityéké ímítýúnejcúvúré íjtsámeíchóiyáhi. Áánéllii múu ímíñeúvú choocóré úwaabó diityéké Píívyéébé icyánéjcu dííbyeke ditye icyáhcújtsoki.

⁵ Áhdure idyé tsíjtyé hójtsí pañe íjcyame múu diityéké íavyejúúlléne ditye tauúhbáné meenú Crijtoke íícúvéiyódu. ⁶ Tsá múu íavyéjute ítécoocaré ímí wákímyeítýú ditye ámúhakye ímí íjtsúcunúrókiye. Múu ditye ámúhama íjcyátúrónáa tsaímíyé wákímyeí ímiááné Crijtó íicúve múnaa ámuha mejcyaki. Ehdu mejcyane ímílleebe Píívyéébeé. ⁷ Áánéllii múu ímiááméré meenú íwákímyeí Máavyéjuube Jetsocríjtoke íícuvénéjuco. ⁸ Muurá tsaaté hójtsí pañe íjcyámema

tehdu íjcyátúrómeké tsahtúré áhdóiibye muhdú ditye íjcyadújuco.

⁹ Áánéllii múu íavyéjujite ícyánéjcutu ímíñeúvú picyóó ícúbáhratúméré íúnú múnáake. Cáhawáá méijtsúcunuj, muurá pámé Avyéjuube Píívyéébe níjkyéjiri íjcyabe tsá tsaatéké éhniíñevu ímí íjtsúcunútúne. Muurá tsahtúré meke wájyuube pámeekére.

Ímityunéhjí metáhjane

¹⁰ Ámuúha táñahbémuj, ícyooca ihdyu méítsutúúvé Máavyéjuube Jetsocríjtoj tééveri dííbyé ihnáhoóri.

¹¹ Aame Píívyéébe ámúhake tújkevejsódú ímíñeúvú météhmemeí Naavéné ámúhake mújtátsóiyóné ámuha metáhjaki. ¹² Tsá muurá míamúnáama memúnáátsócatsíhíjcyatúne. Muurá ihdyu mémúnáátsócatsíhíjcyá diibye Naavéne ájkímú íjpiíma íjcyátúné míamúnaa ímityúmé íjcyame Píívyéébeke wáájácútúméke ímillédú dáriívehíjcyámema. ¹³ Áánéllii ámúhake o néé muhdú Píívyéébe ámúhake túkevejsódú ímíñeúvú ámuha meíjcyatehdíivanéhjí ámuha maábúcuéne íhtsutúmé meíjcyaki.

¹⁴ Ahdícyane imíchi meíjcyáne ímiáájú ímíñeúvú ámúhá pañevú mepícyó éhne múúne cóhpene ócájmííhé méhdityu chíucunúdu. Ááne ímiááméré meíjcyá ímityunévú ámuha metáhjátsámeityu éhne múúne méénucátsi múnaa ityáhjátsámeityu túémíhóvú pícyámeídyu. ¹⁵ Ímíñeúvú meíjcyátsíívyéne méúwáábohíjcyá tsaímíyé meíjcyané uwááboju éhne múúne tsodáhó íjtyúhápaajínevu iújcámeíne íjcyátsíívyédu. ¹⁶ Aame ímíñeúvú mécahcútsó ámúhá watájcódú nééne téénej tééveri ámúhake Naavéné

mújtátsóiyóné ámuha metáhjaki. ¹⁷ Aane íñe tsúuca pajtyété mééma íjcyane tsáma méíhvéjtsodí éhne múúne tsodáhoke íwatájcoji píaabódú néene ímítyúnéhjitu meke téhmehíjcyáne. Áhdure Píívyéébé ihjyu méníitsúwádú néene Íapííchoj tééveri mééma íjcyane ímíñeúvú meújcu ámúhá pañévu. ¹⁸ Aane ámúhá pañe íjcyáne j tééveri óóchevélletúmé dííbyema pajjyuvaré méíhjuvahníjcyane. Métauméi dííbyeke píáábó ímí ámuha meíjcyaki. Áhdure métauméi pahúllevaré dííbyeéjté íjcyámé hallúvú díbye diityéké ípíááboki. ¹⁹ Téhdure táhallúvú métauméi díbye oke ityúkévétso muhdú mepájtyeténé úwáábojvú pamévakéré o wáájácútsoki. ²⁰ Muuráhjáa téené wákimyéivu oke Píívyéébe pícyoobe íñe téené déjúcotu ícyooca oo cúvéhóójari. Áronáa ihdyu táhallúvú métauméi píáábó núhnévétuubéré o úwáábohíjcyane ímíñeúvú muhdú tene néhdújuco.

Páávoró pítyajcóné

²¹ Aane cáhawáa ihdyu óvíi ménahbe Tííkico téené wákimyéityu oke píáábohíjcyaaabe ímíñeúvú ámúhakyé táuubállé meenúhi. Diíbye waajácú páneere muhdú o íjcyaaabe íná o méénuhíjcyáne. ²² Áánéllii dííbyeke ámúha éllevu ó wallóó díbye ámúhakyé iúúbállé muhdú muhtsi meícyahníjcyáne ámuha mewáájácúne metsájpínúki.

²³ Áhdícyane óvíi Méécááni Píívyéébe Máavyéjuube Jetsocríjtoma ámúhakyé píaabó ímí ámuha dííbyeke mecáhcujsómé mewáájácútsíñe íbúwajíí meíjcyane íínerí íjtsámeíjyúcootúme. ²⁴ Áámeke ihdyu óvíi ámúhakyé píáábohíjcyaaabe múhdumé ímíááné ámuha Máavyéjuube Jetsocríjtoke mewáájúmeke. Áyu tehdujuco.

Píivyéébé ihjyu: jetsocríjyodítýú cáátúnuháámi New Testament in Bora (PE:boa:Bora)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bora

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Boara [boa], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bora

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jul 2022 from source files dated 25 Jun 2022

6f878dbd-e896-5e27-b788-1442926dfc48